

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 listopada 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał J. B. zaliczkę na poczet przysługującej emerytury, od 01.11.2019 r. tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

W uzasadnieniu decyzji ZUS podał, że emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono:

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 34769,92 zł;
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 287261,76 zł;
- kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji, wynosi 17533,07 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 191,40 miesięcy;
- wyliczona kwota emerytury wynosi 1774,11 zł.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26c ustawy emerytalnej:

$$((...),92 + (...),76) / 191,40 = 1774,11 \text{ zł}$$

Niniejsza decyzja została zawieszona przez ZUS i ma ona charakter zaliczkowy. Podjęcie wypłaty u wydanie decyzji ostatecznej przez organ rentowy nastąpi po zakończeniu postępowania wyjaśniającego z ZER MSWIA.

/decyzja – k. 53 – 54 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 12 grudnia 2019 r. złożył wnioskodawca J. B.. Zaskarżonej decyzji zarzucił obrazę przepisów prawa, polegającego na błędnej wykładni przepisów prawa ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS szczególnie art. 95 ust. 2, obrazę przepisów postępowania poprzez niewskazanie podstawy prawnej, na której organ oparł decyzję o zawieszeniu przyznanej emerytury oraz niesłuszne pozbawienie wnioskodawcy prawa do pobierania emerytury. Wnioskodawca wniósł o uchylenie w/w decyzji z dnia 29 listopada 2019 r. tylko w zakresie zawieszenia wypracowanego przez niego świadczenia emerytalnego jako drugiego należnego za wykonywaną pracę i opłacanie w stosownej wysokości składek ZUS. W uzasadnieniu decyzji wnioskodawca wskazał, że zawieszenie wypłaty emerytury z FUS jest niezgodne ze sprawiedliwością i nierównym traktowaniem obywateli. Ponadto powołał się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r. sygn. akt UK 426/17, który orzekł w analogicznej sprawie do wnioskodawcy o prawie do emerytury z FUS i prawa do emerytury mundurowej. Ponadto przytoczył orzeczenie Sądu Apelacyjnego III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ł., który przyznał prawo do wypłaty emerytury z FUS, jako drugiego świadczenia obok emerytury mundurowej. (wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 28 czerwca 2019 r. sygn. akt III AUa 875/18)

/odwołanie – k. 3 – 5/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na przepis art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS – w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Przepis ten stosuje się, również, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty, określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy – z wyjątkiem m.in. emerytury obliczonej wg zasad określonych w art. 15a lub art. 18e ustawy z 18.02.1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji. Organ rentowy wskazał, że wnioskodawca poinformował we wniosku o emeryturę, że pobiera

emeryturę z Zakładu Emerytalno – Rentowego MSWiA. Wobec powyższego, pismem z dnia 29.11.2019 r., organ rentowy zwrócił się do Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA o udzielenie informacji czy wnioskodawca ma prawo do pobierania świadczeni w zbiegu, a jeśli nie, to które świadczenie będzie wypłacane.

/odpowiedź na odwołanie – k. 12/

W odpowiedzi na w/w pismo, wnioskodawca podniósł, że w pełni podtrzymuje swoje odwołanie od decyzji z dnia 29.11.2019 r. tylko w zakresie zawieszenia wypracowanego przez niego świadczenia emerytalnego jako drugiego świadczenia, należnego mu za wykonywaną pracę i opłacanie w stosownej wysokości składek ZUS. Wnioskodawca wskazał, że obecnie otrzymuje stosowne świadczenie emerytalne – „mundurowe”. Do podstawy wymiaru emerytury nie miał zaliczanych żadnych innych dodatków ani pracy w innym charakterze przed podjęciem służby ani po jej zakończeniu.

/pismo wnioskodawcy k.22 – 23/

W odpowiedzi na pismo Zakład Ubezpieczeń Społecznych podtrzymał stanowiska zawarte w odpowiedzi na odwołanie. Organ rentowy wskazał, że z dokumentów złożonych przez wnioskodawcę wynika, że pobiera on emeryturę mundurową wyliczoną na podstawie art. 15 ustawy „policyjnej” z uwzględnieniem okresów służby w (...) jako 75 % podstawy wymiaru ze zwiększeniem o 5 % podstawy wymiaru z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą, czyli w maksymalnej wysokości 80 % podstawy wymiaru. Zgodnie z w/w przepisem wynosi 40 % podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta o 2,6 % podstawy wymiaru – za każdy dalszy rok tej służby oraz nie więcej niż za trzy lata okresów składkowych poprzedzających służbę, 1,3 % podstawy wymiaru – za każdy rok okresów składkowych ponad trzyletni okres składkowy, o którym mowa w pkt 1, 0,7 % podstawy wymiaru – za każdy rok okresów nieskładkowych poprzedzających służbę. Organ rentowy wskazał, że z kserokopii pisma MSWiA, załączonego do pisma z 28.05.2020 r. wynika, że wnioskodawca nie ma uwzględnionych w wymiarze świadczenia okresów cywilnych (nie wynika z niego, czy występował o ich doliczenie. Organ rentowy podkreślił, że ewentualne doliczenie okresów „cywilnych” w przypadku wnioskodawcy nie podniosłoby wysokości emerytury, gdyż przysługuje ona w maksymalnym wymiarze. Ponadto Zakład stwierdził, że zaprezentowana w wyroku Sądu Najwyższego I UK 426/17 wykładnia jest odmienna od dotychczas reprezentowanej w judykaturze, która w orzecznictwie była uznawana za „ugruntowaną”. Organ rentowy wskazał, że Sąd Najwyższy w w/w wyroku nie odniósł się do pozostałych orzeczeń Sądu Najwyższego, w szczególności nie przedstawił, dlaczego jest odmienna od wykładni dokonanych dotychczas w innych orzeczeniach, czy też wcześniejsze orzecznictwo dotyczyło innego stanu prawnego, czy też faktycznego.

/pismo procesowe ZUS k. 40 - 44/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. B. urodził się (...)

/bezsporne/

W dniu 5 listopada 2019 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę.

/wniosek 1 -3 akt ZUS/

J. B. pełnił służbę stałą w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Ł. w okresie od dnia 01.07.1992 r. do dnia 31.10.1998 r. z zaliczeniem okresów innej służby uprawniającej do wysługi lat w jednostkach ochrony przeciwpożarowej od dnia 01.09.1969 r. do dnia 31.08.1970 r. (...) K. Straży Pożarnych W., od dnia 01.09.1970 r. do dnia 19.05.1973 r. Szkoła Oficerów Pożarnictwa (podchorąży), od dnia 01.06.1973 r. do dnia 30.06.1992 r.

/świadcstwo służby k.8/

Wnioskodawca pobiera emeryturę policyjnej, wypłacaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

/bezsporne a nadto: zaświadczenie załączone do pisma ZUS k.18/

W dniu 7 czerwca 1999 r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, ustalił wnioskodawcy prawo do emerytury policyjnej w wysokości 3180, 36 zł. Podstawę wymiaru emerytury stanowi kwota 4857, 24 zł. Emerytura z tytułu wysługi lat wg zestawienia wynosi 75 % podstawy wymiaru (nie więcej niż 75 % tej podstawy) tj. kwotę 3642,93 zł. Emeryturę podwyższa się o 5,00 % podstawy wymiaru z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą (tak aby z tym zwiększeniem nie przekroczyła 80 % tej podstawy) tj. o kwotę 242,86 zł.

/decyzja k. 9/

Emerytura, przyznana wnioskodawcy decyzją z dnia 29 listopada 2019 r., została zawieszona z uwagi na pobieranie emerytury policyjnej.

/decyzja – k. 53 – 54 akt ZUS/

Sąd dokonał powyższych ustaleń faktycznych na podstawie powołanych dokumentów, którym to dowodom dał wiarę. Nie były one kwestionowane przez strony postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl **art. 15. 1. ustawy** z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin –

Emerytura dla funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta o:

- 1) 2,6% podstawy wymiaru - za każdy dalszy rok tej służby;
- 2) 2,6% podstawy wymiaru - za każdy rok okresów składkowych poprzedzających służbę, nie więcej jednak niż za trzy lata tych okresów;
- 3) 1,3% podstawy wymiaru - za każdy rok okresów składkowych ponad trzyletni okres składkowy, o którym mowa w pkt 2;
- 4) 0,7% podstawy wymiaru - za każdy rok okresów nieskładkowych poprzedzających służbę.

2. Emeryturę podwyższa się o:

1) 2% podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej bezpośrednio w charakterze nurków i pletwonurków oraz w zwalczaniu fizycznym terroryzmu;

2) 1% podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej bezpośrednio:

a) w składzie personelu latającego na samolotach i śmigłowcach,

b) w składzie załóg nawodnych jednostek pływających,

c) w charakterze skoczków spadochronowych i saperów,

d) w służbie wywiadowczej za granicą;

3) 0,5% podstawy za każdy rok służby pełnionej w warunkach szczególnie zagrożających życiu i zdrowiu.

3. Emeryturę podwyższa się o 0,5% podstawy wymiaru za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia służby na froncie w czasie wojny oraz w strefie działań wojennych.

3a. Jeżeli w wysłudze emerytalnej są uwzględniane okresy służby wojskowej, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2, emeryturę podwyższa się na zasadach przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.

4. Emeryturę podwyższa się o 15% podstawy wymiaru emerytowi, którego inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą.

5. Przy ustalaniu prawa do emerytury i obliczaniu jej wysokości okresy, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

5a. Przepisy art. 14 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki podwyższania emerytury, o których mowa w ust. 2 i 3, uwzględniając dla poszczególnych grup normy roczne: przebywania pod wodą i w podwyższonym ciśnieniu dla nurków i płetwonurków, wykonywania lotu w składzie personelu latającego na samolotach tłokowych i śmigłowcach, wykonania skoków spadochronowych, okres pełnienia służby na jednostkach pływających; liczbę dni w roku:

1) w rozminowaniu i oczyszczaniu terenu z przedmiotów wybuchowych, w służbie wywiadowczej za granicą z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych lub kierowaniem takimi czynnościami, działaniach ratowniczych, w fizycznej ochronie osób i mienia w warunkach zagrożenia,

2) bezpośredniej ochrony i opieki nad osadzonymi w oddziałach dla nosicieli wirusa HIV, dla osadzonych wymagających stosowania szczególnych środków leczniczo-wychowawczych i osadzonych szczególnie niebezpiecznych w okresie do dnia 31 sierpnia 1998 r. oraz w oddziałach dla osadzonych niebezpiecznych i w oddziałach terapeutycznych dla skazanych z zaburzeniami psychicznymi lub upośledzonych umysłowo po dniu 1 września 1998 r., oraz okresy pełnienia służby na froncie w czasie wojny i w strefie działań wojennych.

W myśl art. 15a. Emerytura dla funkcjonariusza, który został przyjęty do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta na zasadach określonych w art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 2-5.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że odwołujący się ma przyznane prawo do emerytury mundurowej od dnia 7 czerwca 1999 r., a jednocześnie - z uwagi na podjęcie zatrudnienia po przejściu na emeryturę mundurową - nabył prawo do emerytury z systemu powszechnego. Na mocy skarżonej decyzji, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał odwołującemu się prawo do emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej, przy czym powołując się na treść ww. przepisów oraz wymienione okoliczności dokonał zawieszenia wypłaty świadczenia, z uwagi na pobieranie przez odwołującego emerytury mundurowej, a więc zbieg świadczeń przy możliwości pobierania tylko jednego z nich.

Wnioskodawca jest uprawniony do emerytury mundurowej, wyliczoną na podstawie art. 15 ustawy „policyjnej” z uwzględnieniem okresów służby w Państwowej Straży Pożarnej jako 75 % podstawy wymiaru ze zwiększeniem o 5 % podstawy wymiaru z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą, czyli w maksymalnej wysokości 80 % podstawy wymiaru.

Tym samym, w sytuacji wnioskodawcy nie ma możliwości zwiększenia podstawy wymiaru, przez dodania okresów pracy cywilnej.

Inaczej sytuacja przedstawia się w stosunku do mundurowych, którzy zostali przyjęci do służby po dniu 1 stycznia 1999 r. Mundurowy nie ma możliwości doliczenia okresów pracy cywilnej do emerytury „policyjnej”. Jeśli natomiast podejmie pracę po zakończeniu służby i uzyskaniu prawa do emerytury wojskowej może ubiegać się o emeryturę w oparciu o przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Organ rentowy podnosi, iż do sytuacji wnioskodawcy zastosowanie znajduje art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 j.t.). Zgodnie z powołanym przepisem w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 15d lub art. 18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Uwzględniając fakt, iż wnioskodawca nie ma możliwości wliczyć okresów ubezpieczenia społecznego do emerytury - mundurowej, gdyż podstawa wymiaru jego emerytury wynosi 80%, należy przyjąć, iż jego sytuacja jest identyczna, jak mundurowych przyjętych do służby po 1 stycznia 1999 r., w stosunku do których - istnieje możliwość pobierania dwóch świadczeń emerytalnych.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 32 ust. 1 stanowi, iż wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.

W orzecznictwie zasada równości jest ujmowana jako nakaz traktowania sytuacji (podmiotów) podobnych w sposób podobny, a zarazem dopuszczenie traktowania sytuacji (podmiotów) odmiennych w sposób odmienny. W orzeczeniu z 9 marca 1988 r. (U 7/87) stwierdzono: "konstytucyjna zasada równości wobec prawa (...) polega na tym, że wszystkie podmioty prawa (adresaci norm prawnych), charakteryzujące się daną cechą istotną (relewantną) w równym stopniu, mają być traktowane równo. A więc, według jednakowej miary, bez zróżnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących". Była ona wielokrotnie powtarzana w orzecznictwie TK (m.in. wyroki z 6 maja 1998 r., K 37/97; z 20 października 1998 r., K 7/98; z 17 maja 1999 r., P 6/98, z 21 stycznia 2014 r., SK 5/12, pkt III.3.6.2; 13 maja 2014 r., SK 61/13, pkt III.4.1; 21 lipca 2014 r., K 36/13, pkt III.2.1-2), a także NSA (np. uchwała z 22 maja 2000 r., (...) 1/00, (...) 2000, nr 4, s. 133). W podobny sposób, określił zasadę równości Sąd Najwyższy, wskazując, że oznacza ona "równe traktowanie obywateli, znajdujących się w tej samej sytuacji prawnej" (np. uchwała z 16 marca 2000 r., I KZP 56/99, OSNKW 2000, z. 3-4, s. 21).

Równość w prawie, odnosi się do procesu stanowienia norm prawa i nakłada na prawodawcę obowiązek nadawania prawu takich treści, które czynią zadość nakazowi jednakowego traktowania podmiotów (sytuacji) podobnych.

Dlatego też, zdaniem Sądu orzekającego, prawidłowa jest dokonana przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r. sygn. I UK 426/17 (OSNP 2019/9/114), interpretacja art. 95 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sąd Najwyższy stwierdził, że użyte w ust. 2 tego artykułu sformułowanie "emerytura (...) obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych" oznacza odwołanie się do zasad obliczenia emerytury wojskowej określonych w tych przepisach, a więc z uwzględnieniem wyłącznie służby wojskowej, co z kolei uzasadnia prawo do pobierania dwóch emerytur "wypracowanych" niezależnie od siebie. Zatem o wyjątku

od zasady pobierania jednego świadczenia nie decyduje data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu "cywilnego" stażu emerytalnego. Przy czym ten "brak możliwości" nie występuje wtedy, gdy emeryt wojskowy nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru emerytury do 75%. **Wspólnym, bowiem, mianownikiem, uzasadniającym prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania, wynikające z przepisów prawa, niepozwalające na wykorzystanie stażu "cywilnego" w emeryturze mundurowej, a nie - wybór emeryta mundurowego.**

Mając na względzie zasadę równości wobec prawa ujętą w art. 32 ust. 1 Konstytucji słuszna wydaje się być interpretacja art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej dokonana przez Sąd Najwyższy w cytowanym orzeczeniu. Nie ma podstaw do odmiennego, nierównego traktowania osób, którzy znajdują się w takiej samej sytuacji, a mianowicie nie mają możliwości włączenia okresów stażu cywilnego do emerytury wojskowej. Wnioskodawca, mimo, że pełnił służbę przed 1 stycznia 1999 r., a zatem przepisy ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym mundurowych oraz ich rodzin dopuszczają doliczanie okresów cywilnego zatrudnienia, to faktycznie nie ma takiej możliwości, bowiem, podstawa wymiaru jego emerytury mundurowej wynosi 80 % (75 % podstawy wymiaru ze zwiększeniem o 5 % podstawy wymiaru z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą czyli maksymalnej wysokości wymiaru), a zgodnie z powoływany już **art. 18 ust. 1** ww. ustawy kwota, w przypadku zwiększenia emerytury bez uwzględnienia dodatków, zasiłków i świadczeń pieniężnych, nie może przekraczać 80% podstawy wymiaru emerytury.

Mając na uwadze powyższe rozważania faktyczne i prawne, Sąd w trybie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. doszedł do przekonania, że decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 listopada 2019 r., w zakresie zawieszenia wypłaty emerytury wnioskodawcy jest błędna i nakazał jej zmianę poprzez podjęcie i wypłatę świadczenia J. B..

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS.

J.K.